www.takbook.com

حسنعلی باقری

جهان در میان دو جنگ

۱۳۹۴

www.takbook.com

بسم الله الرحمن الرحیم

www.takbook.com

جهان در میان دو جنگ (۱۹۳۹-۱۹۱۸ میلادی)

حسنعلی باقری

www.takbook.com

سرشناسه: باقری، حسنعلی

عنوان اثر: جهان در میان دو جنگ

مشخصات اثر: ۲۱ ص، مصور (رنگی)

موضوع: تاریخ سیاسی، جنگ

گردآورنده: حسنعلی باقری

امور گرافیکی: حسنعلی باقری

ناشر الکترونیکی: کتاب سبز

تاریخ نشر الکترونیکی: خرداد ۱۳۹٤

توجه: تحریف و تغییر مطالب این کتاب مجاز نیست.

دانش گنجی است که کلید آن سوال کردن است.

حضرت امیرالمومنین علی(ع)

www.takbook.com

فهرست

مقدمه ۶

اروپا ۷

قهرمانی یک سیاه پوست و خشم هیتلر ۱۲

بحران های جهان در میان دو جنگ ۱۲

آسیا و آفریقا ۱٤

منابع ۱۹

پیوست ۲۰

www.takbook.com

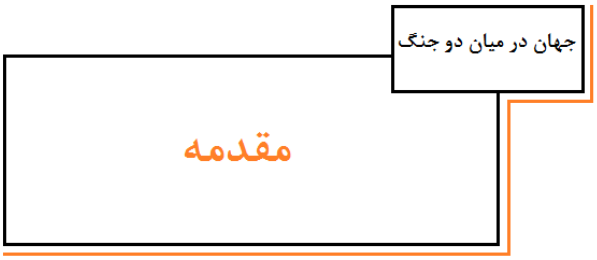

بسیاری از کشور های اروپایی از نتایج جنگ جهانی اول ناراضی بودند و جهان همچنان درگیر بحران هایی بود که قبل از این جنگ هم با آن روبه رو بودند؛ به همین جهت، پس از پایان جنگ اول دسته بندی ها و درگیری های منطقه ای ادامه یافت. از ویژگی های این دوره یکی هم دیکتاتور های قدرتمند در عرصه ی جهان بود. در این کتاب با اوضاع جهان در میان جنگ جهانی اول و دوم آشنا می شوید.

www.takbook.com

۱) روسیه و حاکمیت کمونیست ها: گفتیم که دولت موقت روسیه با کودتای بلشویک ها در نوامبر ۱۹۱۷ سقوط کرد و لنین رهبر بلشویک ها زمامدار روسیه شد و حکومت کمونیستی تشکیل داد. چون حکومت کمونیستی بر پایه ی تشکیل شورا های کارگران و کشاورزان پا گرفت (به این کشور های ساویت گفته می شد) از آن پس، روسیه اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی خوانده شد. لنین پایتخت را از پتروگراد به مسکو انتقال داد و مزارع کشاورزی اشتراکی به نام کالخوز تشکیل داد تا مالکیت فردی را از میان بردارد. اما چون در سال ۱۹۲۱ قحطی بروز کرد و بهره وری کالخوز ها بسیار کم شد، سیاست جدید اقتصادی مشهور به نپ NEP را در پیش گرفت که طی آن مالکیت خصوصی تا حدی مجاز شمرده می شد. لنین در سال ۱۹۲٤ درگذشت و استالین به رهبر شوروی رسید. استالین به کمک سازمان امنیت دولتی K-G-B همهی رقیبان خود را از میدان به در کرد و دهقانان خرده مالک نیز فشار آورد که املاک خود را به مزراع اشتراکی تحویل دهند و به عنوان کارگر کار کنند اما چون آن ها از این کار خودداری کردند، حدود ده میلیون نفر از آن ها را کشت و عده ی زیادی را نیز به سیبری تبعید کرد.

www.takbook.com

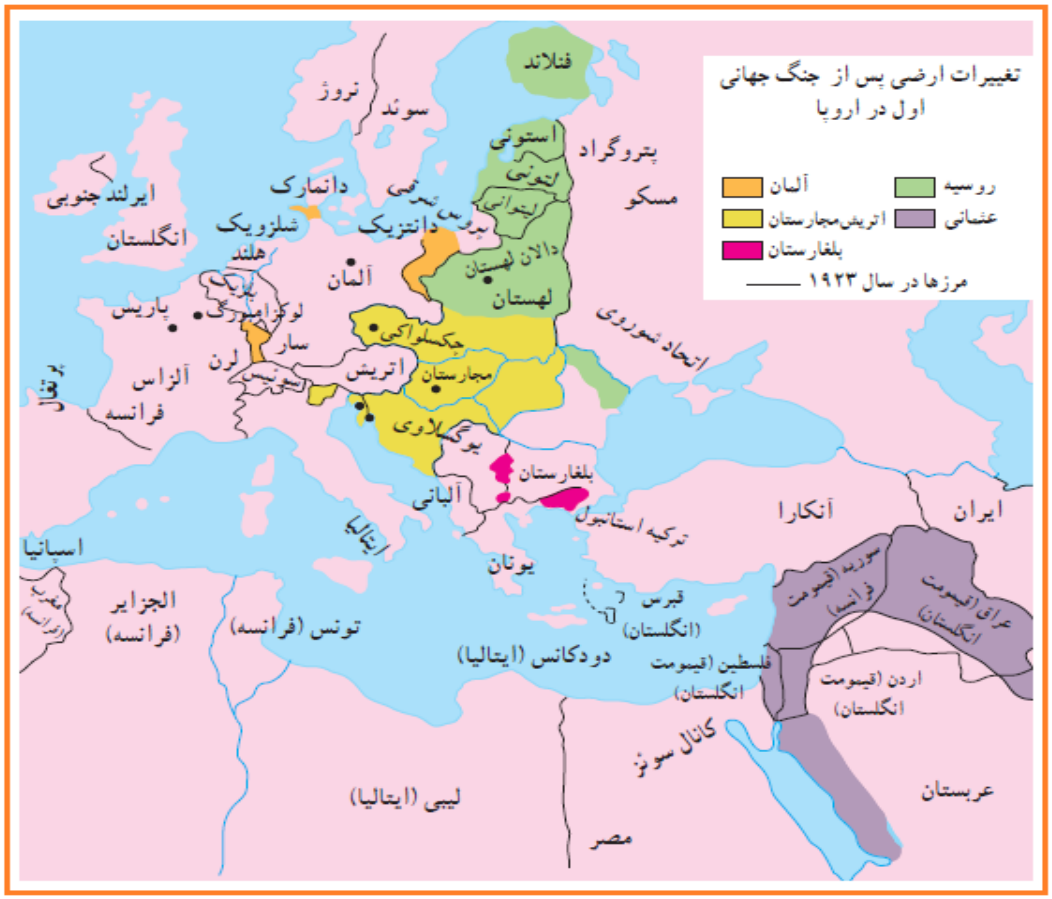

استالین در اویل سال ۱۹۳۹، پیش از شروع جنگ دوم جهانی، تصمیم گرفت با هیتلر بر سر لهستان سازش کند؛ در نتیجه، شوروی و آلمان ضمن عقد قرارداد محرمانه ی عدم تجاوز، لهستان را بین خود تقسیم کردند و مقرر شد که بعد ها از حمله ی هیتلر به لهستان، ارتش شوروی نیز از سمت شرق به این کشور حمله کند.

www.takbook.com

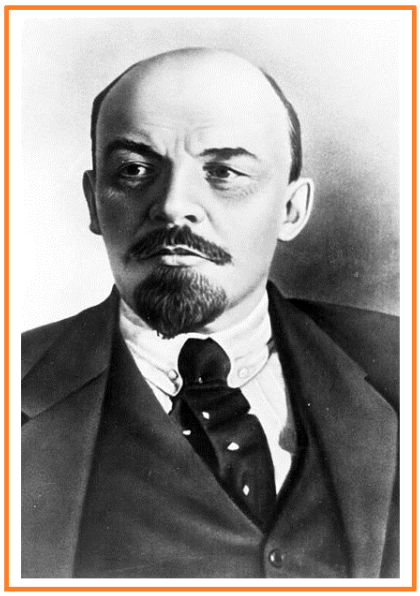

ولادیمیر لنین (رهبر اتحاد شوروی)

ژوزف استالین (رهبر دوم اتحاد شوروی)

www.takbook.com

۲) ایتالیا و حکومت فاشیستی: در سال های میان دو جنگ روزنامه نگاری به نام موسولینی از نارضایتی مردم ایتالیا استفاده کرد و حزب فاشیسم را تشکیل داد. او با تشکیل این حزب ادعا می کرد که می خواهد عظمت روم باستان را برای ایتالیا احیا کند. موسولینی توانست فرمان نخست وزیری را از پادشاه ایتالیا بگیرد و به خود لقب دوچه یا پیشوا بدهد و مانند هیتلر با توسل به شیوه ای نژادپرستانه حکومت کند. او با آلمان و ژاپن دولت های محور را به وجود آوردند که در ضاهر، هدفشان مبارزه با کمونیسم بود.

بنیتو موسولینی (رهبر ایتالیا فاشیستی)

www.takbook.com

آلمان و ظهور هیتلر: در این سال ها آلمان از جانب کمونیست های داخلی احساس خطر می کرد؛ از طرفی میهن پرستان، سرمایه داران و صاحبان صنایع به دنبال کسی بودند که آلمان را از قید غرامت ها های قرارداد ورسای و هم از خطر کمونیسم، رها سازد. این فرد کسی جز آدولف هیتلر نبود که عضور حزب ناسیونال سوسالیست (نازی) شده بود و در متینگ های حزبی، لغو قرارداد ورسای و ایجاد فضای حیاتی برای آلمان را به مردم وعده می داد.

حزب نازی در انتخابات پارلمانی سال ۱۹۳۳ اکثر کرسی های مجلس آلمان را به دست آورد. در نتیجه، هیتلر به دستور هیدنبورگ، رئیس جمهور آلمان، صدراعظم شد و بعد از مرگ رئیس جمهور به خود لقب پیشوا داد. وی در سال ۱۹۳۵ پیمان ورسای را لغو کرد و سپس ناحیه ی رنانی را در مرز آلمان و فرانسه اشغال کرد و ناحیه زغال سنگ خیز سار را نیز از فرانسه پس گرفت. هم چنین، خط دفاعی زیگفرید را در مقابل خط دفاعی فرانسویان که ماژینو خوانده می شد، ایجاد کرد. او به کمک دکتر شاخت، وزیر اقتصاد، تورم را مهار و به کمک کمپانی کروپ صنایع آلمان ر احیا کرد و تا سال ۱۹۳۹ کشور را آماده ی جنگی بزرگ کرد. شعار هیتلر برتری نژاد ژرمن بر همه ی نژاد های دیگر بود. او اهداف خود را تجدید عظمت آلمان اعلام کرد.

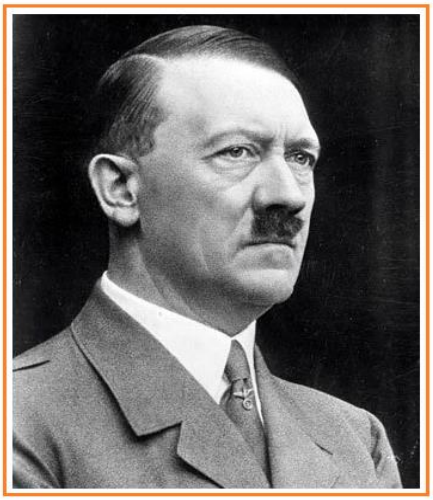

آدولف هیتلر (پیشوای آلمان نازی)

www.takbook.com

قهرمانی یک سیاه پوست و خشم هیتلر

در تابستان ۱۹۳۶ میلادی، بازی های المپیک برلین با تبلیغات نازیسم توام شد. نازی ها طرفدار برتری نژاد ژرمن بر دیگر نژاد ها بودند، اما در جریان این بازی ها و در جلوی چشم هیتلر، دونده ی سیاه پوست آمریکایی جسی اوونی با آورند مدال طلا در مسابقات دو و میدانی، خط بطلانی بر ادعای نازیست ها کشید؛ از این جهت، هیتلر خشمگین شد و با این ورزشکار دست نداد.

بحران های جهان در میان دو جنگ

اسپانیا و چنگ داخلی: در سال ۱۹۳۱ آلفونس سیزدهم، پادشاه اسپانیا بر اثر قیام جمهوری خواهان از کشور گریخت و حکومت جمهوری در کشور برقرار شد. چندی بعد، یکی از سلطنت طلبان اسپانیا به نام مارشال فرانکو که در مغرب (مستعمره اسپانیا) خدمت می کرد به کمک هیتلر و موسولینی خود را به اسپانیا رسانید. او بندر بارسلون را فتح کرد و خود را آماد کرد تا پایتخت را نیز تسخیر کند؛ در نتیجه، جنگ داخلی بزرگی در اسپانیا آغاز شد. شوروی و فرانسه که طرفدار جمهوری خواهان بودند با فرستادن سلاح به اسپانیا چریک های کمونیست را تقویت می کردند و در مقابل آلمان نیز، مدرن ترین سلاح های خویش را به طرفداران فرانکو می داد. بالاخره بعد از آن که یک میلیون

www.takbook.com

نفر در اسپانیا کشته شدند، مارشال فرانکو در اکتبر ۱۹۳۹ قدرت را به نفع سلطنت طلبان به دست گرفت و با زاپن، آلمان و ایتالیا پیمان دوستی بست.

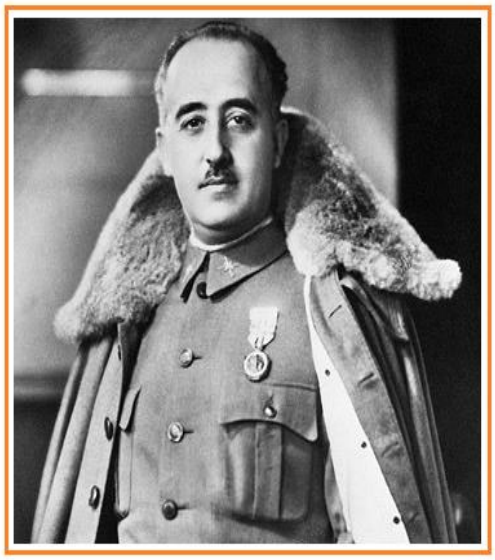

مارشال فرانکو (دیکتاتور اسپانیا)

اتریش و چک اسلواکی: از آن جا که هیتلر خود اهل اتریش بود و می خواست هرچه زود تر این کشور را به آلمان ملحق کند، زمامداران اتریش را مجبور کرد از مردم بخواهند طی رفراندومی نظر خود را نسبت به الحاق به آلمان ابراز کنند. این رفراندوم در سال ۱۹۳۸ برگزار شد و نتیجه آن به نفع الحاق به آلمان اعلام شد که در پی آن، سپاهیان هیتلر اتریش را اشغال کردند.سپس هیتلر خواهان الحاق منطقه ی آلمانی نشین چک اسلواکی به آلمان شد. از این جهت در کنفرانس مونیخ (۱۹۳۸) نمایندگان ایتالیا، فرانسه و انگلستان در حضور هیتلر موافقت کردند که منطقه ی سودت (که ساکنان آن آلمانی بودند) با آلمان داده شود اما هیتلر از این موضوع استفاده کرد و تمام خاک چک اسلواکی را اشغال کرد.

www.takbook.com

جهان در میان دو جنگ

آسیا و آفریقا

در ابتدای دهه ی چهارم قرن بیستم، ژاپن، به بهانه ی پیدا کردن فضای حیاتی، به منچوری لشکر کشید و بخشی از چین را اشغال کرد. در این حال چیان کای شک، رئیس جمهور وقت چین، مجبور بود هم با ژاپنی ها بجنگد و هم با نیرو های مائو رهبر حزب کمونیست چین (که مخالف او بود) مبارزه کند. ژاپن در فکر تاسیس یک دولت آسیایی نیرومند بود، از جامعه ی ملل نیز خارج شد. در هندوستان نیز گاندی برای آزادی و استقلا هند تلاش می کرد.

چیان کای شک (رئیس جمهور چین)

www.takbook.com

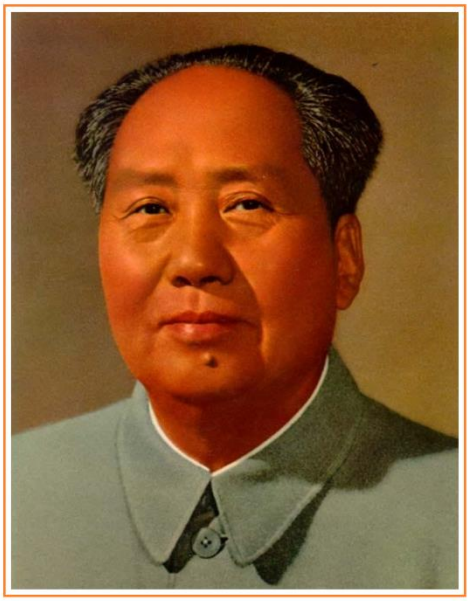

مائو تسه تونگ (سیاستمدار کمونیست چینی)

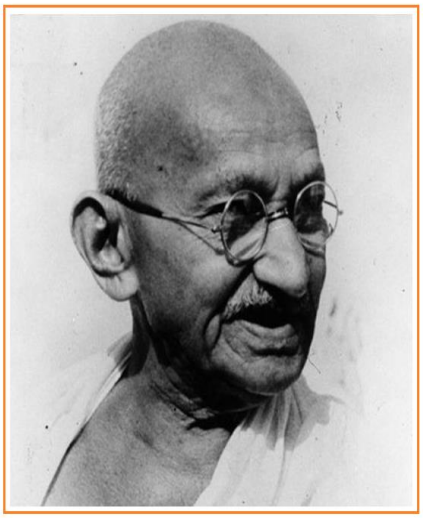

ماهاتما گاندی (رهبر استقلال هند)

www.takbook.com

در خاورمیانه عربی، کشور های منطقه بین فرانسه و انگلستان تقسیم شد، ولی به تدریج عراق، به رهبری فیصل اول، با سپردن تعهداتی به انگلستان، مستقل شد. در اردن ملک عبدالله، فرزند شریف حسین، هنوز تحت سلطه ی انگلستان حکومت می کرد. در نجد و حجاز، حکومت آل سعود تشکیل شد.

فیصل بن حسین (پادشاه عراق)

در فاصله دو جنگ در افریقا فقط سه کشور مستقل لیبریا، اتیوپی و آفریقای جنوبی وجود داشت و بقیه جزء مستعمرات فرانسه، انگلستان، پرتغال و آلمان بودند. پس از شکست آلمان در جنگ اول جهانی مناطق رواندا، تانزانیا و نامیبیا که متعلق به آلمان بودند، نصیب انگلستان شدند و فرانسه نیز کشور کامرون را تصاحب کرد. در شمال آفریقا کشور مصر در زمان ملک فواد اول با شرایطی خود را از قید استعمار انگلستان رها کرد ولی لیبی هم چنان تحت سلطه ی استعمار ایتالیا بود و عمر مختار در راه آزادی

www.takbook.com

لیبی در سال ۱۹۳۱ به شهادت رسید. تونس و مغرب نیز که تحت سلطه ی فرانسه بودند، بعد از جنگ جهانی دوم به استقلال رسیدند.

ملک فواد اول (پادشاه مصر)

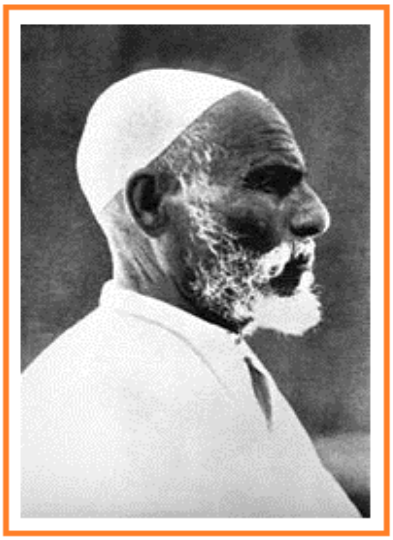

شیخ عمر مختار (رهبر آزادی خواهی لیبی)

www.takbook.com

تنها بحرانی که در فاصله ی بین این دو جنگ در قاره آفریقا اتفاق افتاد و در تضعیف جامعه ملل بسیار موثر بود؛ تجاوز لشکریان موسولینی به حبشه و فرار امپراتور این کشور (هیلاس لاسی)، در سال ۱۹۳۶ به خارج بود. بی اعتنایی دیکتاتور ایتالیا به جامعه ی ملل و خروج این کشور از این مجمع جهانی، در ارتباط با موضوع حبشه، این جامعه را عملا در صحنه ی جهانی بدون اثر و فاقد قدرت جلوه داد و کشور های جهان دریافتند که بود و نبود این سازمان جهانی یکسان است.

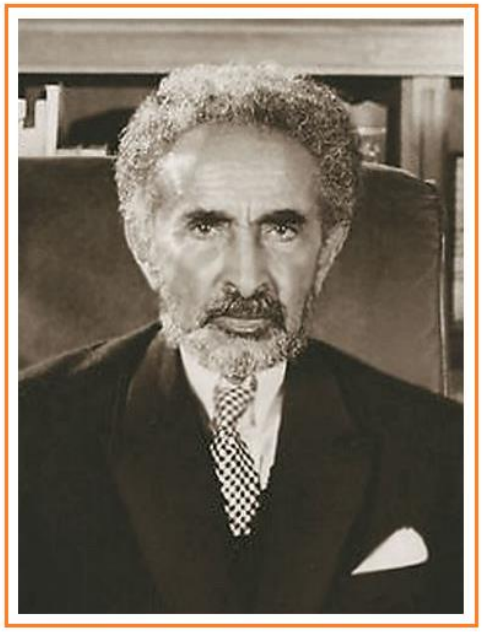

هیلاس لاسی (پادشاه حبشه)

www.takbook.com

منابع

* کتاب تاریخ ایران و جهان، نظری رشته ادبیات و علوم انسانی

* سایت ویکی پدیا فارسی

www.takbook.com

پیوست

به زودی از همین نویسنده منتشر خواهد شد:

جنگ جهانی دوم

چکیده: جنگ جهانی دوم، خونین ترین جنگ تاریخ بشری است. این جنگ با تلفات پنجاه میلیونی یکی از پرتلفات ترین جنگ تاریخ بشر است. جنگی که از سال ۱۹۳۹ میلادی شروع و در سال ۱۹٤٥ میلادی پایان یافت و در آن بسیاری از کشور ها ویران شدند.

www.takbook.com

خوشا آنان که الله یارشان بی

به حمد و قل هو الله کارشان بی

خوشا آنان که دایم در نمازند

بهشت جاودان بازارشان بی

بابا طاهر عریان